

ΨΥΧΑΡΗ

ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΡΟΜΠΙΝΣΟΝΑ *

Τέτοια πάθαινε κι ο Γιάννης. Μάλιστα, για να ποῦμε τὸ πιὸ περιέργο, ἡ ἀληθινή του τῶρα ἡ μοναξιά εἶτανε ποῦ δὲν εἶτανε πιὰ μόνος. Ἐννοιοῦθε τὴ μοναξιά του μὲ δύναμη περισσότερη καὶ μὲ περισσότερο πόνο, ἢ μεσομοναξιά του τὸν τρώμαζε πιὸ πολύ, ἀπὸ τοῦ βρῆκε τὴν κόρη στὸ γιολό, ἀπὸ τοῦ μποροῦσε νὰ συγκρίνη, ἀπὸ τοῦ ἔβλεπε τὴ διαφορά. Καταλάβαινε τὰ γεμάτα καὶ τὸ καταλάβαινε ἀπὸ τὰ παραμικρά, τί κατάντησε ὁ ἴδιος τόσα χρόνια, τί ἀγριος ποῦ εἶχε γίνῃ. Κι ἀπὸ τὸν ἐπληχτε. Ὁ κοινωνικός ὁ ἀθρῶπος, ὁ κοινωνικός του ὁ καθρέφτης εἶταν ἡ Μυριέλλα. Κόιταζε τὸν καθρέφτη κι ἀπορούσε μὲ τὴν ἀπομόνωσή του, καὶ τοῦ ἐρχότανε συνάμα σὰ νὰ θῶρε στὸν καθρέφτη μέσα, τὴν κοινωνία ὅλη. Κι ὅσο θῶρε τὴν κοινωνία, ἄλλο τόσο καταλάβαινε τὴ μοναξιά τὴ δική του.

Ἔτσι ἀλλάζε λίγο λίγο κ' ἡ καρδιά του. Ἄν καὶ θύμωσε τότες στὸ λουτρὸ ἡ Μυριέλλα μὲ τὸ Γιάννη, τὸ φέριμο του ἐκεῖνο ἐμεῖς πρέπει νὰ ποῦμε πῶς ἔδειχνε πιὸ μελακιά, σὺν ἐκστενεμένη ἀγριάδα, ὡς καὶ περισσότερη συμπεριφορά. Κοντὰ της νὰ σταθῇ, δὲν τὰ ποκότησε. Ἀπὸ μικριὰ μάλιστα ποῦ τὴν κοίταζε, κοντὰ σὰ νὰ κρυβότανε. Τώρα τὸν ἔπαιρνε κ' ἡ ντροπή. Ὁ μισαμύς τὸν ἀπόσωσε. Ἡ γλυκειὰ ἢ μελαχολία, ποῦ εἶναι ἡ μάννα, ποῦ εἶναι κάποτε κ' ἡ φόνισσα τῆς ἀγάπης, ἢ μελαχολία σιγὰ σιγὰ τοῦ γλύκαινε τὰ σπλάχνα. Τοῦ τὴν ἔφερε ὁ χωρισμός, καὶ γιὰ τοῦτο, ὑστερὶς ἀπὸ τὸν ἔρωτα τὸ σαρκικό, στὸ στήθος του μέσα, ὅπως καὶ στὸ ἀθρῶπινο στήθος, ποῦ εἶταν ἀγριο κι ἀπὸ τὴν ἀρχή, γεννιούνταν ἡ καρδιακή, γεννιούνταν ἡ τρυφερόκαρδη Ἀγάπη.

Μὰ μήπως ἔπαψε ποτέ της ἀπὸ τὴν νὰ τρέμη μέσα-θέ του; Δὲ λέω τὴν καλοσύνη του γιὰ τὰ ζῶα. λέω καὶ τὴν πρώτη φορὰ ποῦ τράνταζε κάτω στὸν ἀμμο τὴν κοπέλλα καὶ ποῦ φέρθηκε τόσο βρόβαρα. Μόλις ποῦ χόρτασε τὸν ἔρωτά του, καὶ τί γύρεβε; Γύρεβε, τὰ μά-

Κοίταξε τὰ φύλλα 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106 καὶ 107.

σαστισμένη, σὺν παράλυτη, μὰ ὕστερα, σὺν τὴ φωτιά ποῦ ξανακρόναι: στοῦ βορριά τὸ φύσημα, χύμησε ἀπάνω της καὶ τὴν ἔρπαζε ἀπ' τὸ μανίκι καὶ τὴν τραβοῦσε, ξεφωνώντας σὺν τρελλῇ:

—Παῦ πῆς, μωρή, χωρὶς νὰ μοῦ δώσης λόγο; ποῦ πᾶνε τὰ κορίτσια σου μὲ τὸ γιό μου μίση στ' ἀμάξι; ποιά νοικοκυρὰ γυναίκα τέ-οιο πρᾶμα θὰ τὸ δεχότανε; ποῦ πᾶνε, μωρή ξεμαλλίστρα;

—Ἐγὼ ξεμαλλίστρα, μωρή παλιογυναίκα; Μονομιᾶς ξεπετάχτηκε ἡ Μιχάλανα ἀγριεμένη, σὺν τὴ γάτα ποῦ τῆς πάτησαν τὴν οὐρά της. Δὲ βρῆκε πιὰ, δὲν ξεφωνᾶ, πνίγεται ἢ φωνὴ βραχνή στὸ λαρύγγι της. Ρίχτηκε σὺν τὴ λάμια στὴν Ἀντωνάνα καὶ ἀρπάχοντας τὴν μακριὰ της κοτσίδα, τὴν ὁμορφογενεμένη καὶ στριφογυρισμένη στὸ μαντίλι τὸ γιορτερό, τῆς ἔδειξε, μὴ γαρά, πῶς δὲν εἶνε ξεμαλλίστρα, μὰ ξεμαλλίστρα φοβερή...—Ἄ ἄ ἄ! προπτάζετε, χριστιανοί, γλυτώσατέ με, γλυτώσατέ με, ἀπ' τὴν κακούργα! ἀπ' τὴ φόνισσα!... Σηκώθηκε ἢ γειτονιά στὸ πόδι ἀπ' τις φωνᾶρες τῆς Ἀντωνάνας, ποῦδαιζε ἢ δόλια πῶς μοναχὰ στὴ γλώσσά της εἶχε τὸν κεραυνό, μὰ ἔχει καὶ στὰ χέρια! Καλὰ ποῦ βρέθηκε σιμὰ ἢ Μαργαρώ, ἢ ἀντρογυναίκα, κι ὁ γύφτος, ὁ Ἀργύρης ἀπ' τὸ ἀντικρινὸ σιδεράδικο, ἄλλωτὶς ὁ Θεὸς ἔξερε ποῦ μποροῦσε ὁ καυγᾶ; νὰ φθάσῃ! Ἔτσι καὶ τὰ δόντια τῆς Ἀντωνάνας καὶ ἡ μύτη καὶ τὰ μάτια μέινανε στὸν τόπο τους, γυάλιζε ὅμως κι ἀστράψε τὸ δόλιο της τὸ καύ-

τα της νανοίξη, γύρεβε νὰ τὸν κοιτάξῃ. Πῆς καὶ γύρεβε ὁ Γιάννης, νὰ τὸν κοιτάξῃ κ' ἡ ψυχὴ τῆς Μυριέλλας. Τώρα εἶτανε φυσικό νὰ γυρῆθῃ πιὰ καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ, ἀπὸ δὲν τελειώσε πιὰ, καὶ τὴν ἀγάπαε μὲ τὴν καρδιά του. Ἡ καρδιά ἢ δική της, τὰ μάτια της, τὸ χαμόγελό της, τὸ ὕφος της, ὅλο της τὸ εἶναι, ἀχ! κ' ἡ λαλιά της, εἶτανε ἢ συντροφιά του ἢ ἀληθινή. Θυμοῦνταν κάθε κίνημά της κ' ἤθελε νὰ τὸ κάμῃ τὸ ἴδιο κι ἀπὸ τὸς. Ἦθελε σ' ὅ,τι μποροῦσε νὰ τῆς μοιάξῃ. Πολεμοῦσε νὰ ξεκαπῇ τὰ λόγια ποῦ τοῦλεγε, καὶ σὺν ἴνε μάλλωνε ὀκώμα. Πολεμοῦσε νὰ φέρνεται πάντα μὲ τρόπο ποῦ νὰ μὴ θυμῶνῃ, πολεμοῦσε, ἀπὸ ἔτσι τῆς ἀρίζε, νὰ γίνῃ σὺν κι ἀπὸ τῆς, κι ἀλήθεια, μὲ τὸ πολέμα καὶ πολέμα, ἀρχίζε ὁ Γιάννης νὰ γίνεται ἀθῶος, νὰ γίνεται σὺν τὸ παιδί, ἀπὸ τὸς ὁ ἴδιος ποῦ τὴν πρώτη μέρα τὴν ἀρπαξε ἀπὸ τρῶπα σὺν τὸ ζῶ.

Μυστήριο τρομαχτικό τῆς Ἀγάπης, ποῦ τυχαίνει καὶ ξεχνᾶ ὡς τὴν πηγὴ της, ὡς τὴ σάρκα, καὶ ποῦ θελε τὴν ψυχὴ! Γιατὶ νὰ τὴ θελε; Γιατὶ τόχα ἢ σάρκα νὰ μὴν τῆς φτάνη, ποῦ χωρὶς τὴ σάρκα ὑπαρῆθῃ δὲ θὰ εἶχε ἢ ἀθρῶπινη ἀγάπη; Βέβαια γιατί ὁ ἀθρῶπος εἶναι ἔνας, γιατί ἔχει καὶ ψυχὴ καὶ σάρκα, γιατί δὲ χωρίζονται μέσα του τὰ δύο, καὶ γιατί ἀγάπη δὲν εἶναι ἢ ἀγάπη ποῦ γυρῆθῃ τὴ σάρκα μοναχὰ ἢ μοναχὰ τὴν ψυχὴ; τὸ ἕνα πλάσμα στὴν ἀγάπη ζητάει νὰ χαρῇ ἀλάκαιο τὸ ἄλλο. Τότες εἶναι τὸ συντροφιασμα σωστό, κ' ἔτσι ποθοῦσε ὁ Γιάννης τὴ Μυριέλλα.

Ὡρες καὶ μέρες χαρισάμενες, ἱστορικά χαριτωμένα, ὅταν καθόνταν ὁ καθένας στὴ μοναξιά του, καὶ κατόπι, ὅταν ἔσμιζαν κ' οἱ δύο τους! Πρᾶμα δὲν εἶτανε ποῦ νὰ μὴν τὸ κάμῃ ὁ Γιάννης, γιὰ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ ἐκεῖνη. Μὰ ὁ δύστυχος δὲν ἔξερε καὶ τί νὰ κάμῃ, μόνο ποῦ ἀπόφευγε, ὅσο κι ἂν τὸν τραβοῦσε, νάνταμωθῇ μὲ τὴ Μυριέλλα. Ποῦ νὰ λογαριάζῃ ἀπὸ τὸς πόσο βαστά ἕνας μήνας, ἀπὸ τὸν ἐξώριζε γιὰ μήνα; Πρᾶμα. Ἰσως πρόσμενε κ' ἡ κόρη.

Ἀλήθεια, γιὰ νὰ δοῦμε τί γίνονταν ἢ καμμένη στὴν ἀμμουδοῦλα της ἐκεῖ κάτω. Ἄχ! ἔννοιοῦθε κι

ἀπὸ τὴν μέσα τῆς μοναξιά σὺν τὸ Γιάννη, καὶ μάλιστα γιὰ τοὺς ἴδιους λόγους. Καθρέφτης κι ἀπὸ τῆς εἶτανε ὁ Γιάννης; ἔβλεπε στὴ συντροφιά του πόσο τοῦ λείπανε, ποῦ τὰ εἶχε σονηθημένα στὴν ἀθρῶπινη κοινωνία. Δὲν τὰ βρῆκε, ἀπελπιζότανε καὶ καταλάβαινε τὴν ἀπομόνωσή τὴν τρομερή. Ταρχάχτηκε πιὸ πολύ ἀκόμα, σὺν ξεκαρῆσε ὁ Γιάννης τὰ δικὰ του. Τῆς ἔδινε σιχαμὸ καὶ φέβο συνάμα. Εἶτανε πολλὸ νέος ἢ Μυριέλλα κι ἀπὸ φυσικό της, ἂν καὶ μαθημένη νὰ ζῇ σὲ καράβι μὲ νᾶφτες, δὲν τῆς ἀρίζανε διόλου κάτι λόγια, κάτι ἀνθρώσια καμώματα; πὸ πικρὰ τὴν πρόσβαλε λοιπὸν τὸ ὕστερον φέριμο τοῦ Γιάννη.

Ὅταν ἔφυγε, ἀναστένανε. Ἀυπημένη, δυστυχισμένη, μὰ τοῦλάχιστο ἤσυχη. Γλύτωσε ἀπὸ τὸ συντροφὸ της. Ἡ Μυριέλλα ὅμως δὲν ὑποφιαζότανε τί θὰ πῇ μοναξιά. Εἶδαμε τί τοῦ κόστισε τοῦ Γιάννη ὥσπου νὰ συνηθίσῃ στὴ Σάντα Κλάρα, ποῦ δὲ συνήθισε καὶ ποτέ του. Τώρα εἶχε τὰ ζῶα του, τις δουλειές του, τὸ σπιτικό του, ποῦ νὰ ποῦμε, καὶ τοὺς σπιτικούς του. Ἄλλο γι' ἀπὸ τὸν ἢ μοναξιά κι ἄλλο γιὰ τὴ Μυριέλλα. Τῆς φάνηκε φρίκη σωστή. Νόμισε τὴν πρώτη καὶ τὴ δεύτερη μέρα, πῶς δὲ θὰ τὴν ἄκουε καὶ θὰ ξεναζύγωνε. Ἀπλάθῃ, σκοπὸ νὰ εἶχε ὁ Γιάννης νὰ τὴν παιδέψῃ—καὶ τέτοιος δὲν εἶταν ὁ σκοπὸς του—ἀλλῶτὶς δὲ θάκανε. Κατάλαβε ἢ Μυριέλλα τί θὰ πῇ νὰ βλέπῃς μπροστά σου ὅλη μέρα τὴν ἀπεραντοσύνη τῆς θαλάσσης καὶ τοῦρανοῦ, καὶ τὴ νύχτα νὰ θαϊρῆ; πῶς βουλιάζεις στὸ βυθὸ τους. Τί σκουπίδι ποῦ μοιάζει ὁ ἀθρῶπος τότες καὶ τί σκουπίδι ψυχῶκαρμένο!

Τὴν πέμπτη μέρα ἢ Μυριέλλα, γιὰ νὰ θυμηθῇ τὸ λογαριασμό, χάραξε στὸν ἀμμο ἀράδα ἀράδα πέντε φιλιές γραμμούλες, καὶ κάθε μέρα κατεπινῇ, χάραζε ἀπὸ μιὰ. Σὰ γίνανε ἄλλες πέντε, δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιστέψῃ πῶς περάσανε μοναχὰ δέκα μέρες ἕλες μᾶζι, κι ἀπὸ τὸν ἔδωξε γιὰ μήνα! Αἰῶνας τί θὰ πῇ, τώρα τὸν νοιοῦθε. Ἡ βαριομάρα, ἢ σταναχώρια, ἢ μακριάδα ἢ ἀπελπιστική κ' ἢ παντοτεινὰ μιανῆς καὶ μόνῆς μέρας, τῆς φανέρωναν τὴν καταστρεφτική, τὴν ἀπίστεπτη δύναμή τους. Ἡ λαχτάρα της εἶτανε νὰ δῇ, κ' ἢ παρηγοριά της εἶτανε σὺν ἔβλεπε πρῶι πρῶι τὸ κλαρὶ νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ κεῖ ἀπάνω ἀψηλά, φορτωμένο, ζωντανό. Θάρρῶσε ὁ Γιάννης πῶς κοιμοῦνταν ἢ Μυριέλλα, ἐνὼ ἀπὸ τὴν πίστηδες ξυπνοῦσε, γιὰ νὰ νοιώσῃ ἀθρῶπο στὴ μοναξιά της.

Ἐνα πρῶι μάλιστα, ταιτῶθηκε στὰ ποδαράκια της, νὰ κοιτάξῃ ἂν εἶναι κι ὁ Γιάννης ἀπὸ κειδᾶ. Δὲ φαινότανε τίποτα μήτε κανεῖς. Ἀπὸ δὲ φαινότανε ὁ Γιάννης, συλλογίστηκε τὸ κορίτσι, ἀπὸ τὸ σῆμαινε πῶς με-

καλο, σὺν νὰ τὸ ρήμαζε κακιά φυλλοξέρα. Ἐμεινε τὸ πιότερο τῆς κοτσίδας στὰ χέρια τοῦ ὄχτροῦ, ποῦ εὐχαριστήμενος ἀπ' τὸ λάφυρο ἔνοιωσε πῶς ἦταν καιρὸς νὰ κἀνη κανονικὰ ὑποχώρηση, σὺν ἐπιστήμονας τῆς ἐποχῆς πολεμάρχοι. Τότες δὲ κόπισε λαχανιασμένος κι ὁ κύρ Ἀντωνῆς, μὲ τὴν πετσότα ἀκόμα στὸ λαιμὸ του κι ἕνα πειρούνη στὸ χέρι, μὰ δὲν πρόσβασε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸν πόλεμο, παρὰ δέκα... φάσκελα ποῦδινε πίσω της ἢ Μιχάλανα, τὴν ὕστερη, νὰ ποῦμε, κανονία της! Ἔτσι δὲν βρῆκε καιρὸ ὁ ῆ τ ο ρ α ε νὰ χῶση τὸ πειρούνη του σ' ἀνθρωπινὸ κρέας, μὰ παρηγορήθηκε στὴ σκέψη πῶς θὰ ξεθυμῆνῃ τὸ βράδυ στὸ γιό του.—Ἄς ἔρθῃ σπῆτι ὁ παραλυμένος, φώναξε, καὶ θὰ τοῦ δείξω γῶ πῶς ἀπῆδια βί-ναι ὁ σάκκος! Κανένας τότες, μὰ κανένας, νὰ μὴ με ζυγῶσῃ, γιατί θὰ γείνω θερίο ἀνήμερο! Ἀκούς ἐκεῖ νὰ δειρουνε τὴ μάνα του γιὰ τὰ μούτρα του! Ἄς ἔρθῃ τὸ βράδυ καὶ βλέπομε...

Τὸ κακὸ ἦτανε ποῦ ἦρθε τὸ βράδυ, μὰ ὁ μοναχογιὸς ἦταν ἀφαντος. Κάτσανε στὸ τραπέζι ἀνῶρεχτα, ἀπὸ σιγμὴ σὲ στιγμὴ περιμένοντάς τον, μὰ χιλίες κακὲς ὑποφίσε τοὺς τυραννοῦσανε καὶ μπουκιά δὲν πήγαινε κάτω. Ἡ δύστυχῃ μάλιστα ἢ Ἀντωνάνα, μὲ τὰ βολὰ καὶ βουρκαμμένα μάτια της, μὲ τὸ τσουγγρανισμένο μούτρο της καὶ τὸ μαθημένο κεφάλι, ποῦ πονοῦσε ὅπου κι ἂν τᾶγγιζε, ἀληθινὰ ἦταν ἀζολύπητη!—Μὴν κἀνης ἔτσι, βρῆ γυναίκα, τῆς ἔλεγε ὁ κύρ Ἀντωνῆς γιὰ παρηγοριά, δὲν εἶνε μικρὸ

παιδί νὰ χαθῇ, κοτζᾶμ κρεμανταλῆς ἴσα μ' ἐκεῖ πάνω! Ἐπίτηδες θὰ τὸ κἀνη ὁ κατεργάρης, γιὰ ποινή μας, σὺν τὸν δειράμε! μῆγαρις δὲν τὸπε τὸ πρῶι, πῶς θὰ μᾶς κἀνη νὰ μετανοιώσωμε;—Βρῆ τί νὰ ἤσυχάσω καὶ νὰ ξεσυγᾶσω, καυμένη ἄντρα, ποῦ τὸ μυαλό μου ξεβιδώθηκε καὶ πᾶει! Ὁ Θεὸς νὰ μὴ βγάλλῃ ψεύτρα, μὰ κατὶ κακὸ μᾶς ἐτοιμάζεται, τὸ βλέπω ὀλοφάνερα, μ' ἔλες σου τις παρηγορίες; δὲν γελιέται ποτέ ἢ μᾶν καὶ ἔρε το!

Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμα τὸ λόγο της, ὅταν ἦρθε τρεχάτῃ ἢ Μαργαρώ νὰ φέρῃ τὴν εἰδηση πῶς ὁ Μιχάλης νωρίς νωρίς σφάλησε τὸ μαγαζὶ του καὶ τῶστριψε μ' ὅλη του τὴ φαμίλια. Αὐτὸ ἦτανε ἄλλο ἐν' ἀγκᾶθι γιὰ τὴν Ἀντωνάνα. Θέλοντας καὶ μὴ ἀναγκάστηκε ὁ δόλιος της ὁ ἄντρας νὰ πάρῃ τοὺς δρόμους, γιὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἀστυνομία καὶ τὴ χωροφυλακὴ πῶς χάθηκε ὁ γιός του καὶ πιθανὸ νὰ κρυφοπαντρεύεται μὲ τοῦ τᾶδε τὴν κόρη. Ἄφ' οὔ ὥρες ὀλοκλήρες γύριζε ἀδικα, χωρὶς νὰ μάθῃ τίποτε καινούριο, ἦρθε στὸ σπῆτι του μισάρρωτος, κουτσαίνοντας ἀπ' τὸν κόπο καὶ μουσκεμένος στὸν ἔρωτα. Ἐπῆσε νὰ κοιμηθῇ, μὰ καὶ στὸν ὕπνο ἀπ' ὄνειρα τυραννήθηκε, ὄνειρα τρομαχτικά, μερδεμένα, ποῦ τὸν κίνανε νὰ φωνάζῃ ἀγρια, σὺν νὰ τὸν πνίγανε! Φτάνει νὰ σᾶς πῶ πῶς ἔβλεπε τὸ γιό του παντρεμένο μὲ δέκα—δώδεκα γυναίκες παράξενες, ἄλλες νηὲς ἄλλες γοργές, ποῦ μὲ ξύλα καὶ μὲ πέτρας κι ἄρματα ἐρχόντανε νὰ τοὺς πετσόκῶφουν, κι αὐτόνα καὶ τὴ γυναίκα του! Σὺν ξύπνησε, κακὰ

τένοιων, κι αφού μετάνιωνε, γιατί να μην τον φωνάξει; Όσο καρτέρισε ακόμα. Μα το φταίξιμό του, σά να τ'αποξενούσε. Είναι ή δημιουργία τόσο πελώρια και τόσο ατέλειωτη, τόσο τρομαχτική ή ατέλειωσιά της, που χάνεται μέσα ό άνθρωπος, και που σαν τιποτένια μας έρχονται, μπρός στην πλάση την αιώνια, τὰ μικροκαμώματά του.

Στό πέλαγο, που βρίσκονταν ή Μυριέλλα, είχε ανάγκη να πιάση χέρι. Χέρι άλλο δεν είτανε παρὰ του Γιάννη. Θυμήθηκε την περιποίηση, την έννοια του μήπως στερεή τιποτις εκείνη, την καθημερινή τή φροντισιά του, κ' ή καρδούλα της σά να τρυφείραινε. Με τή χαριτωμένη τή φαντασία, με την παιχνιδιάρικη τήν ζυγνάδα της, στοχάστηκε κανέναν τρόπο, να του δώση να καταλάβη, πως βέβαια και δεν τον φώναζε, προτού ή διορία περάση, μα πώς εκεί κάπου είτανε και του λόγου της. Μια μέρα του έπλεξε στεφάνι από κείνα που έπλεκε για τον έαυτό της, τὸ έδεσε στην χερη του κλαριού, για να τὸ βρῆ, σὴν έρθη και τὸ σηκώση.

Τὸν άβριανή, κατέβηκε ως τάρουγιάλι, πήγε στο μέρος που στρίθει ο βράχος προς τὰ μέσα, πρόσβαλε λιγάκι άπάνω μεριά, έσα έσα την ώρα που ο Γιάννης τραβούσε τὸ κλαρί του, να τὸ φορτώση.

Πρόφταξε όμως ή Μυριέλλα να παρατηρήση, πως ο σιρ Γιάννης φρούσε στο λαιμό του τὸ στεφάνι που του είχε δώσει, και μάλιστα πως είχε φτιαχτεί άπατός του σωρὸ άλλα, και τάρκαμε σουρτουκό σωστό, μ' ένα κοντό παντλόνι, ματάκια μου, κομμένο από κάτ παννιά στο καρδί παρμένε.

Γέλασε ή Μυριέλλα. Έννοείται, δεν τὸ πηγαίνανε σάν και σ' άφτηνε, τὰ λουλούδια.

Τὰ ποδαράκια της ωςτὸσο είχανε ματωθη στα βράχια.

Τὴν άκόλουθη μέρα, με τὰ χαράματα, ζύγωσε κάτι πιὸ κοντά. Έρχονταν ο φίλος, και πήγαινε πάλε να γυρίση.

- «Γιάννη!»
'Αχ! ή μουσική εκείνη της φωνής της! Νά, γάλα του περιέχνε τις φλέβες.
- «Τί προστάζεις, αφέντισσα;»
- «Τὰ φρούττα που μούφερες έχτις δεν είτανε καλά.»
Τάρχα!
- «'Αμέ! Κουτός γεννήθηκα, θάποθάνω κουτός.»
- «Πρόσεχε λοιπόν άλλη φορά.»

- «Νά μην προσέξω για σένα; 'Εγὼ τὰ μάτια μου βράζω»

- Και τὰ κατέβασε άμέσως.
Είδε όμως τότε τὰ ποδαράκια της τὰ ματωμένα.
- «'Αίμα! Τι έπαθες; Νά σου τὰ σφουγγίζω, να σου τὰ γειάνω.»
Κ' έτρεχε ο κακομοίρης προς τή Μυριέλλα.
Γύρισε τὸ κεφάλι της γλυκά και τὸ εἶπε.
- «'Οχι!»
Κ' έφυγε στην άμμουδούλα της.
Τὴν άλλη μέρα, πρωί πρωί, άκούστηκε μια φωνή από τὰ βράχια πάνω.

- «'Αφέντισσα!»
Δι φαίνονταν ο Γιάννης, μόνο της έφανε από μακριά.
- «Πάλι έσύ είσαι; Βαρύθηκα!»
Δηλαδή, άλλο δεν ήθελε.
- «Νά κοιπάσης, σάν άγαπας. Κάτι σου έφερα.»
- «'Αφρησε το και πάνω' έρχουμαι και τὸ παίρνω.»
- «Δί γίνεται! Μοναχὸ του δε μνήσκει.»
- «Γιατί;»

Γλυκά της είτανε να κουβεντιάζη και παράρσερε την κουβέντα.

- «'Ελα να τὸ δης.»
- «'Ερχουμαι. 'Απὸ μακριά όμως πάντα.»

Κι άνέθηκε πάλε, και πάλε ματωθήκανε τὰ καημένα τὰ ποδαράκια.

Ο Γιάννης βαστούσε από τὸ λαιμό την κατσίκά του την άγαπημένη.

- «'Αφου φοβάσαι μόνη μαζί μου, σου έφερα σουρτουκό.»
Συγκινήθηκε ή Μυριέλλα.

Έρθε κοντά στο Γιάννη. Του πήρε τὸ χέρι και τὸ τσοφίξε.

- «'Οχι, τὸν δε σε φοβούμαι!»
'Ανάσινε ή Μασατιέρα δη. Πρωτη φορά, λόγια της άγάπης, λόγια που δεν είταν άγάπη άκόμη, μα που μέσα τους φτερούγιαζε άγάπη άδειλη της καρδιάς, άκουστήκανε στα βράχια πέρα πέρα.

Κουβεντιάζαν ο Γιάννης κ' ή Μυριέλλα ξεθαρμένε. Ο Γιάννης έβλεπε κόρη άπαλή, κ' ή Μυριέλλα έβλεπε άθρωπο.

Έσκυψε τὸ κορίτσι να χιδέψη την κατσίκά. Η κατσίκά, που είταν από τὰ τρυφερόδια της μαθημένη, της έγλυψε τὸ πόδι και της άποήπιε τὸ αίμα.

- «Με καίει!» φώναζε ή Μυριέλλα.
Κι άλήθεια τὸ σάλιο τὸ ζώου, που είναι βαρί,

σε τσοφίξε, προτού σε γιατρέψη.

- «Τίποτα! Νά, βάλε άπάνω στην πληγή και άφτὰ τὰ βοτάνια, και πέρασε.»

Λέγοντας το, της τάρωσε στο χέρι και τραβήχτηκε λιγάκι, να σφουγγίξη τὰ ποδαράκια της μοναχή. Γίνονταν ο Γιάννης πάλε με την άγάπη τὸ συσταζούμενο και ντροπαλό παλληκάρι, που είτανε προτού πατήση στη Σάντα Κλάρα.

Μα την κατσίκά, δυνατὸ δε στάθηκε να της τὴν άφήση.

- «'Αφτὴ χωρίς έμένα δεν μπορεί πιά!»
- «'Ερχεσαι και τή βλέπεις έδὼ κάθε μέρα.»
- «Έεσυνήθισε, αφέντισσα, να ζῆ στα βουνά. Τώρα τὰ λημέρια μου ξέρει, κ' είναι μόνη, λείει, σά δεν είμαι και γώ.»
- «Γούστο που τῶχει!»
- «Τί τὰ θές; Ζῶ κι άφτὴ, σάν και μένα. Είναι όμως και καλή. Νά σου φέρω ένα σκυλάκι;»
Της τάρφερε, της άρεσε πολὺ. Φαίνεται πως τὸ άρεσε κ' ή Μυριέλλα, γιατί ὅλο τηδούσε, να τὸ πιάση στο χέρι της.

Τῶπιανε και τὸ μιλαει.

- «Πίς μου, έσύ. 'Ο αφέντης σου είναι ζῶ; Εί- ναι ζῶο καλό; Παραξενος είναι. 'Αφτὸ καταλαβα.»

Έαφνιαζονταν τὸ τσαμένο με την άθρώπινη φωνή. Πηδούσε τὸ σκυλάκι και τὴν κείταζε στα μάτια πολὺ χαδιφτικά.

Μα σκυλάκι.

Γοργὰ δεν πενούσανε οί άρες, ὅσο νόστιμο και νά- τανε. Η Μυριέλλα πάντα μένη στο βραχοπήγαδὸ της εκεί κάτω. Έρχονταν ο Γιάννης, θά μου πῆς. Έρχονταν και βέβαια, ωςτὸσο δεν έμνησκε. 'Αλήθεια που ο περίφημος μήνας; έξορία είχε βασταξει δέκα μέρες. Τί κέρδιζε όμως; 'Ο καιρός ο περισσότερος, μοναξιά.

Τὸ πιὸ άξιοσήμειωτο είναι και τάρουλοβο. Ποιὸς από μας στοχάστηκε ποτέ του πως ο ούρανος δεν είναι θεάμα που μαγεβει τὰ μάτια του καθενός; Και μάλισ- τικ ποιὸς δεν ξέρει για τὴν ὁμορφάδα του βενετσιανι- κου τούρανο; Κι όμως ή Μυριέλλα, ὅσο μαθημένη κι αν είτανε να κοιτάξη της πατρίδας της τὸν ούρανό, καταντούσε, στην έρμιά, να μην μπορη να σηκωνή τὰ μάτια. Τὴν τρώμαζε τὸ θεαμάτου τὸ μεγαλειο, ή γα- λανή άπειροτοπιά, και τή λύγα, θάρρειε στάρχηθια πως είτανε στερέωμα ο ούρανος, που κατέβαινε κατέ-βαινε και τὴν καταπλάκωνε, πελώριος, ὀλμάμβρος και βουδός.

Καλλία, λείει, νάνεβαίνη πα στα βράχια, νακούρη.

και ψυχρά, τὸ πρωί, βρήκε την 'Αντωνίνα σε κακή κα- τάσταση, με κλάμματα και δαυσίματα, σάν νάχανε ξόδια. Ο Μιχάλης δεν ήθε ν' άνοιξη τὸ μαγαζι του, ούτε κανεις έμαθε που βρίσκεται 'Ολ' ή μέρα πέρασε άπραγη. Τὸ βράδυ, κατά τις 8 ή 9, βούιξε τέλος ή γει- τονιά πως ήρθ' ή λυκοφμελλιὰ του Μιχάλη και πως ή κόρη του ή Κλειώ στεφανώθηκε τὸ γιὸ του 'Αντώνη ή Ιβία ή Μιχάλαϊνα μοίρασε τὰ κουφέτα, λέγοντας στις γει- τόνισσες πως καλό ήτανε, να έμποδισθη τέτοιος γάμος, με παιδι παλαδὸ, π' ακόμα με τὰ γράμματα παιδευότανε, με σάν δεν κατορθώθηκε τι να γείνη! 'Ο Θεός πιά να τὸυς βάνη γνώση, να προκόψουνη! 'Ολ' αυτὰ τὰ φταίει ή 'Αν- τώναινα, που μάζευε στο σπίτι της τὸυ κόσμου τὰ κορί- τσια και τὰ ξελογιάζε με τὸν κανακάρη της! αν πάη ο γάμος κακὰ, αυτὴ ής έβεται! 'Η καλόψυχη ή Μαργαρώ δεν άργησε να φέρη στην 'Αντωνίνα τις καλές αυτὲς εἰδησεις, που θ' άνοιγαν τήν καρδιά της—'Ηρθανε, γειτό- νισσα, φώναξε από τή σκάλα λαχανιασμένη, ήρθανε τὰ σκυλιά τ' άνήμερα που πήρανε τὸ παιδι στο λαιμό τους! 'Εγνοια σου κι ο Θεός βλέπει τὸ δικιο, ὅπ' τὸ Θεὸ θά τῶδρουνε!—'Ηρθανε, Μαργαρώ μου, ήρθανε; φέρανε μαζί τους και τὸ γιὸ μου; άχ ή σκύλα! με τὰ μάγια μου τὸ λώλανε τὸ παιδάκι μου!—'Ο γάμος, λείει, έγεινε στη Σα- λαμίνα, τὴν πατρίδα τὸυ κύρ Μιχάλη! για δαυτὸ χαθήκανε, σάν να σχίσθηκε ή γῆς και τὸυς κατάρπει! Οί νιόπαντροι μέιναν κεί κάτω, ως να περάση ή μπόρα.—Τώρα θ' άρ-

χίση, κυρ Μαργαρώ, ή μπόρα και ού α ι ε κ ε λ ν ω, ὦ τ ι ν ι ε π ι σ τ ῆ σ ε τ α ι, κ ο ι ν ῆ γ ἄ ρ ῆ τ ὀ- χ η κ α ι τ ὸ μ ἔ λ λ ο ν ἄ ρ ι σ τ ο ν, φ ὶ ν ἄ ζ ε ἄ π' τ ῆ διπλανή κάμαρη ο 'Αντώνης, που με τὰ νυχτικά του ακόμα πλενότανε—'Αλήθειε, κύρ γείτονα, τ' άλατιού να τὸυς κάνης τὸυ διαδου τὰ κοθώνια! 'Ολοι σου πήραμε τὸ δικιο κι εγνοια σου.—'Ακουτέ με, Μαργαρώ, εἶπε ή 'Αντωνίνα αφρισμένη, αν είσαι πιστή φιλενάδα μου κι αν φάγαμε ποτέε μαζί ψωμι κι ήλάτι, θάρρης τώρα μαζί μου να πᾶ να της ψάλλω, της βρώμας, της άχαί- ρευτης, για να ξεθωμάνω αλλιώς θά σκάσω, έτσι με τή χάρη της Παναγίης! 'Εχω να τή λούσω πατόκορφα, τή χαμένη, που σώνει και καλά της βουλήθηκε να μου γείνη συμπεθέρα! 'Ορσε! μέσ' στη μούρη της, τή σιχαμένη, ὅρσε! στα στραβά της, που δε βλέπανε πως ο γαμπρός δεν είχε μουστάκι!—Καλέ, κύρ 'Αντωνίνα, να σε χαρῶ, τί χρειάζεται τὸ μουστάκι, για να γενη κανένας γαμ- πρός! .. Τί χρειάζεται λείει; άμή, σάν δεν έχει, καψα- ρή, τότε πιάνει, θαρραίς, ο νόμος τὸ γάμο; μπᾶς και κου- κλες θά παίζωμε; με χίλια μάγια κι αν τὸν έχει δεμένο, γῶ θά τὰ λύσω και θά τὸ δῆς!—Βέβαια! γκρίνιασε κι ο 'Αντώνης, χτενίζοντας τις λίγες τριχούλες, που γύρω στόλιζαν τή φαλάκρα του. Βέβαια! οὐς ή Μιχάλαϊνα πα- ρανόμος συνέζευξε, 'Αντώνης χωρίζετω!—Ποιός, καλέ, τὸυς έζεψε;—Θου, κύριε φυλακῆν τῶ στόματί μου!— Μά βέβαια, κατά πως μου τὰ λέτε, φυλακῆ θά τὸυς πᾶνε,

κύρ 'Αντώνη μου. Τέτοια τὸυς πρέπανε κατά τὰ έργατά τους!—Πᾶμε, Μαργαρώ μου, κι εγνοια σου! Πίσω ή άχλάδα έχει τὴν ούρα, μα δεν τὸ ξέρουνε!

Η 'Αντωνίνα δεν είχε τὴν ὕπομονη να περιμένη τὸν άντρούλη της. 'Απλυτη, άχτένιαση, με τις ταμπλες ακόμα στα μάτια, τυλίχθηκε μ' ένα μποξά, ὅπως ὅπως, και πε- τάρχησε ὄξω, σάν θεότρελλη, να κινή δυδ παραδῶ τὸν ὄχτρο της, να βγάλη ὅπως έλεγε, τὸ άχτι της! 'Ο έχ- τρὸς είχε πάρει, για κάθε ένδεχόμενον, τὰ μέτρα του. Σφάλησε πάλε τὸ μαγαζι του, που για μια στιγμή τὸ πρωί άνοιξε, έσα έσα για να διαλαλήσουνη στους γειτόνους τὸ γάμο, και μόνο τὰ παράθυρα τ' από πάνω σπιτιού άφησε άνοιχτά, δείχνοντας πως κάποιος από μέσα παρα- μόνευε, να χτυπήση αν τὸυ παραμπούνη στη μύτη... Σάν είδε τὸ κλειστὸ μαγαζι ή 'Αντωνίνα λύσσαξε και χτυ- πώντας με πέτρες τὴν πόρτα άρχισε, σάν τρελλή, να ξεφωνίζη:

—Μωρή γεθεντισμένη, μωρή ξελογιάστρα, τὸυ κόσμου βεζίλεμα, τί μου κρύφτηκες, σάν τή χανούμισα, και δε φαίνεσαι; 'Εβγα ὄξω, μωρή παιδομάζωμα! Πανάθεμά σε, βρωμα! Γιούχα, γιούχα, γιούχα!

Στις φωνές της 'Αντωνίνας ὄλ' οί γειτόνοι σηκωθή- κανε στο ποδάρι. Βρεθήκανε στη στιγμή γύρω της ὅλες οί ξελεχούστρες, οί χατομέρηδες, τὰ μαγκόπαιδα τὸυ δρόμου. Κοντοστάθηκαν οί γλατάδες κ' οί μανάβηδες, με τὰ γαι- θούρια τους, και σε λίγο σμίξανε τὰ γ ι ο ὕ χ α με βρον-

τό Γιάννη που της δηγούσαν κάθε μέρα, τί γινότανε ο κόσμος στα δικά του τα κατατόπια, ο κόσμος, δηλαδή τα ζα του.

— 'Αμ! ή κατσικά ;

Σά να τ'όκανε πέντες; ή Μυριέλλα, πάντα για την κατσικά να βρωχ.

Πώς τ'ό βροχες; 'Αν άφινε τ'ώρα και του λόγου της τ'ό βουνα, σαν τ'ήν κατσικά, που να πούμε, αν πήγαινε κι' άφτ'ή με τ'ό Γιάννη; Πρόφαση γυρέβε τ'ό παιδί.

Μά ό Γιάννης, σά να μ'ήν τ'ό παρνε τ'άφτ'ή του. 'Η άγάπη του έδωνε μαριολιά, φοβότανε μήπως μ' ένα λόγο, μ' ένα κίνημα, τ'ό λασπώση έλα. Τί καλήτερα ήθελε, τί ζητούσε, μιá και δέν τ'όν έδιωχνε πιá τ'ό φώς του, μιá και τ'ού συντύχαινε φιλικά;

'Η Μυριέλλα πάλι ήθελε και δέν ήθελε. Νά τ'ού μπιστεφτ'ή; Μπορεί να μ'ήν τολμούσε άλλάμα. 'Επειτα μήπως δέν τ'αίραζε να παρκαλέση άφτ'ή τ'ήν άρχοντιά της;

'Υπάρχει, λένε, στή Μασατιέρα, ένα φυτό, που δέν είναι και τίποτις ξεχωριστό, αν τ'ό κοιτάξης, μ'α που βλασταίνει πολύ περίεργα. Είναι μακρουλό και πράσινο π'όσον τ'ό φύλλα του, καμιά δεκαριά, δέν άνεβαίνουν, παρ'ό ζαπλώνονται ίσια τους κατά γ'ής, γύρω στήν καρδιά του φυτού π'ος π'ος μοιάζει με άστέρη τ'ό φυτό, μόνο που είναι τ'ό φύλλα του σαν κολλημένα τ'όνα με τ'όλλο, κι' όχι χωρισμένα, όπως συνηθίζουμε και παρκαταίνουμε τίς άχτίδες τ'ού άστεριού.

'Αφ'ό φυτρώνει άνάμεσα σε χόρτα πολύ πιό άψηλά του. 'Εκεί όμως που βγ'ή, τ'ού κάκου! Χόρτο δέν είναι, που ή δύναμή του να μ'ήν τ'ό τσακίση. 'Ως και καλαιμιές στρώνει χ'όμου για να ζαπλωή, για να νικήση, για να ζήση. Κάποτε περν'ος σ'όν κάμπο, και βλέπει άψηλόχορτα π'ήχτρα, που άδύνατο να ξεδιαιρένησ ούτε τ'ό χ'όμα που θ'όφει τ'ή ρίζα τους. 'Αξαφνα, στήν π'ήχτρα μεσα μιá τ'όπα, σά μάτι. Σκύφεις. Νά σου και τ'άστερόφυτο που πολεμήσε, που τ'άριζε έλα κάτω τ'ό τριγυρνά του τ'ό φυτά, για να χαρ'ή και δάφτο τ'ήν όμορφάδα τ'ούρανού.

'Εγώ λέω σά να μοιάζ'η τ'άστερόφυτο με τ'ήν άγάπη. Πράμα δέν είναι που να μ'ήν τ'ό χτυπήση για να δη τ'ό φώς.

Δέ χρειάστηκε δά και τόσο χτύπημα. 'Η καρδιά είχε φυτρώσει. Εξαπλώνουνταν τ'ώρα τ'ό φύλλα μοναχά τους.

Μιá δυό κουβέντες που και που, δυό τρία λόγια.

'Ο Γιάννης τ'ής συχνολαλούσε για τ'ήν πρασινάδα, τ'ήν καρπωσιά, τίς ωραιότητες τ'ής άνατόλης τ'ού Νησιού. Τ'ό σκοπό του ό φίλος. Μά, έδω κ' ένας μήνας, ό

φίλος σά συλλογισμένος. 'Ερχουνταν, έμνησάε λίγη ώρα, κ' έφεβε. Κάτι θα τοίμαζε, κάτι θα σάκρωνε ό σ'όφ Γιάννης, που δέν ήθελε να τ'ό π'ή. Τ'ό μαρούσε, μιá μιá τ'όλλεγε. Τ'ού καθόντανε, φκίνεται, σ'ό λαιμό.

— 'Εβ'ηκα, λέει, κάτι πράματα έκειτέρ'α σ'ό καράβι! Νά τ'ό βλεπες!...

— 'Αχ! κλήθεισά τί πράματα;

— 'Και τί δέν έχει; Νά, ξύλα, τ'άβες, δακρία, κάγκιλλα, κάγκιλλα σωστά, και μάλιστα μιá κλειδαριά, τ'όση, με τ'ό κλειδί της! Νάισι, με τ'ό κλειδί, Σάδρο που δέ σ'α. Θάματα, καλέ!

Τί θάματα είτανε άφτ'ά, ή Μυριέλλα δέν μπορούσε να τ'ό νιώση. Κάρφκι δέν είτανε τ'ό κορίτσι.

— 'Και τί τ'ό κ'άνεις τ'όσα θάματα;

— 'Α! νά, τ'ό κάνω...

Και τίποτις άλλο.

'Επειτα μιλ'ησε για τ'ήν π'όμη τ'ού καρabiού.

— 'Τ'ήν άδειάζεις, λέει, τ'ήν τ'ραβ'ος γιαλό γιαλό, τ'ή φέρεις όπου άγαπ'ες, ή Μασατιέρα είναι μιá γιαλό, μπορεί και δ'ω να μ'ήνη, και παρ'έκει να τ'ήν π'ός.

— 'Τί κατάλαβ'ες να κουβ'αλ'ες τ'ώρα και π'όμη;

— 'Τί κατάλαβ'ες; Για συλλογίσου π'ός φ'ότανι να τ'ή β'όλης άνάπ'οδα, και γίνεται σ'ίτι περιφ'ημα, με τ'όρτα σιδερένια, με κάγκιλλα, με κλειδαριά, με κλειδί... Καλέ, είναι θάματα, σου λέω.

— 'Λοιπόν, και παλάτι γυρέβεις; Τ'ή σ'ηλιά σου τ'ή βαρέθηκ'ες;

— 'Εγώ, και τ'όπα ν'άνι κ'λά... 'Είρω και γ'ό; Νάφτης είμαι τ'έτοιο σ'ίτι στοχάστηκα, ένα καράβι.

— 'Τ'όχεις έτοιμο κιόλας;

— 'Κάτω είναι, σ'ά λημέρια μου.

— 'Και τί θα τ'ό κ'άνεις;

— 'Αφέντισσα, τυραγιούμαι που σε βλέπω να κ'άθεισά σ'ά βράχια έδω. 'Αν άλλ'αζ'η γνώμη καμιά μέρα, να, τ'ό καράβι τ'ό σ'ήνουμε όπου θές... 'Εχεις και κλειδαριά, να φυλάγ'εσαι από άθροπο... κι' από ζ'ω, άφου άλλ'ιως δέν πιστέβεις...

Λίγωσε ή καρδιά της.

Τ'όλλεγε ό Γιάννης τόσο ταπεινά, με φωνή τ'ρεμάμενη, με τ'ό μάτια χαμηλωμένα, που τ'ού κ'άνει άμ'εσως ή Μυριέλλα.

— 'Νά με π'ός εκεί που είναι, να τ'ό δ'ω!

— 'Νά τ'ό δ'ες αφέντισσα, δέν είναι μικρ'ή δουλειά. 'Εχουμε τέσσερεις ώρες δρόμο, π'ος τέσσερεις μέρες για λόγου σου, κι' όλο πέτρα.

— 'Μπα! Τί πειράζει; Και γ'ώ είμαι νάφτης.

(άκολουθεί)

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Με μεγάλη έπιτυχία παίχτηκε ή Ζακυνθιανογραφία τ'ού κ. Ξενόπουλου σ'ή «Ν. Σκηνή».

— 'Ο τίτλος της είναι τ'ό «μυστικό τ'ής κοντέσας Βαλέραινας» και κατορθώσαμε να τ'ό μάθουμε αυτό τ'ό μυστικό.

— Λοιπόν τ'ό «μυστικό τ'ής κοντέσας Βαλέραινας» είναι π'ός ό κ. Ξενόπουλος ξανάκλεψε τ'όν 'Ιψεν, αν κι' ό θ'εατ'ής σ'ό «Ν. Άστ'υ» μ'ας έθεβαίωσε π'ός σ' αυτή τ'ήν έπιχείρηση άνακατόθηκε κι' ό Καπούς.

— Σ'τήν άποφ'ινή γιορτ'ή τ'ού Φαλήρου για τ'όν στόλο μας δέν μπορούσε παρ'ά ν'άνι μέσα και κανένα μέλος τ'ής μακαρίτισσας Κεταρίας τ'ων έορτ'ών.

— Άλλος από τ'όν κ. Σαουνάτσο δέν έκανε για αυτή τ'ή δουλειά. άφου μάλιστα π'όκειται για θ'εατ'ή σ'ωμ'α, δηλαδή να είπούμε, άφου π'όκειται ή γιορτ'ή να γ'ίνη σ'ή θάλασσα.

— Πάλι καλά άφου ό λοχαγ'ος κ. Λούρος βρέθηκε π'ός είναι ένοχος για τ'ήν άυτοκτονία τ'ού δυστυχισμένου στρατιώτ'η τ'ού Ραγούσι.

— Να δ'ούμε τ'ώρα αν θα μπούι κατ'έ μέρος τ'ά μέσα και οι συμπαθέεις, κι' οι στρατοδ'ικες θα ξεχάσουν π'ός είναι στρατοδ'ικες και θα δικάσουν σαν άνθρωποι δίκαιοι.

— Ξεχάσαμε να ευχαριστήσουμε τ'ό «Ν. Άστ'υ» που τ'όσα καλά λόγια έγραψε τ'ήν παρκαμένη βδομάδα για τ'όν κειν'όριο συνεργάτ'η μας κ. Λέαντρο Κ. Παλαμά και για τ'ό όμορφο ποιηματάκι τ'ού «Τ'ά μάτια» που τ'ό ξαναήμωσέψ'ε κιόλας.

— Να που τ'ό κάνουμε τ'ώρα, και με μεγάλη μας ευχαρίστηση μάλιστα, άνομολογώντας π'ός ό κ. Κακλαμάνος έχει τ'ό μοναδικό χάρισμα, που δέν τ'όχουν οι άλλοι συνάδερφοί του, να ανανωρίζ'η τ'ό καλό και να τ'ό φωνάζ'η.

— 'Ο κ. Δεληγιάννης ταξιδεύει σ'ήν Εύρώπη.

— 'Απόδειξη π'ός δέ θα διαλυθ'η τ'ό γυνόκωρο ή Βουλή γιατί τότε ό μάρμπας θα ταξιδεύει σ'ήν 'Ελλάδα.

— 'Ο κ. Δεληγιάννης, λένε οι φίλοι του, θα κ'εμνησ'η σ'ό ταξίδι του και για τ'ήν Μακεδονία, γιατί ό χριστιανός δέν τ'ήν ξεχ'άει: ούτε σ'όν ύπνο του.

— Μονάχα δ'ται είναι πρωθυπουργός δέν τ'ήν θυμάται καθόλου.

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΛΙΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΝΕΥΡΟΛΟΓΟΣ
ΥΦΗΓΗΤΗΣ ΕΝ ΤΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ
ΔΕΚΕΤΑΙ 3-5 Μ. Μ.
76-Οδός 'Ακαδημίας-76

τερ'ά γκαρίσματα! Βάλε τ'ά γέλοια, τ'ά παλαμάκια, τ'ό σαματά τ'ων παλιετανεκέδωνε, που χτυπούσανε οι λούστροι, και δ'ε νιώσης π'ός έγινε διαδήλωση... καλλίτερη άπ' εκείνες τ'ού Δελιγιάννη!

— 'Εβ'ηκα δ'ω μωρή τσιλιδήθρα! Τ'ό γ'ό μου β'έχτηκες για γαμπρό, ή; 'Εγνοια σου, μωρή θεοσκοτωμένη και τεμνά δ'ε σου κάνω να με π'ής συμπαθέρα!

'Η φωνή τ'ής 'Αντώναινας βράχιασε και σβουώτανε, με τσιμουδιά δέν έβγαζε ό όχτρός, σαν ναθελε να δείξη σ'ούς γειτόνους π'ός έχει πιότερη φρονιμάδα άπ'ό δ'αύτηνε. Κουνοίτανε μοναχά που και που ή κουρτίνα, δείχοντας πάντα π'ός κάποιος άπ'ό πίσω παρκαμόνευε.

— Μπρόβαλε, μωρή φρενοκομείο! Δέν κοιτάζεις, μωρή, που δέν είχε πουκάμισο ή κόρη σου, μόν' ή ήθελες και παντρείεις, πομπωμένη! Φτου! πανάθεμά σε!

Αυτό ήτανε πολύ βαρ'ό και ή Μιχάλαϊνα δέν τ'ό παραδέχτηκε. Θέλοντας να δείξη π'ός είχε και πουκάμισο κι' άπ' όλα τ'ό κορίτσι της, και καθ'ώς π'έπει με μάλιστα, ξεπρόβαλλε σ'ό παραθύρι, άγρια και τρομερή, τινάζοντας με π'ίκα ένα κόκκινο πανί σ'ό χέρι της...

— 'Ανοίξε τ'ά μάτια σου, παλιονωαίκα, και ιδ'ες π'ός τ'ό κορίτσι μου μπορούσε να πάρ'η και πριτζιπόπουλο!

Σείσθηκε με βιά, δ'ωθε-πέρα, τ'ό πανί τ'ό κόκκινο κι' ύστερα κ'ούφθηκε π'ός άπ' τ'ό παραθύρι, που μ' ένα φραπ τ'ραντ'αχτ'ό σφαλίσθηκε άφίνοντας τ'ήν 'Αντώναινα μοναχ'ή

της να ψέληνη!

Δέν ξέρω, έτσι που ν'άχω καλό, τί μαγικό νόημα είχε τ'ό ματέδαφο αυτό πανί, τ'ό λερωμένο! 'Η άλήθεια είναι π'ός τ'ά μάτια τ'ής 'Αντώναινας στυλώθηκαν επάνω του γουρλωμένα κ' ή γλώσσα της δέθηκε π'όσον κάτω τ'ά χέρια της, που σαν μανιασμένα δέρινανε τ'όν άγέρα, και λύγισαν τ'ρεμουλιαστά τ'ά γόνατα, σαν να κοπήκανε τ'ά ζ'πατά της μ' ένα άχ'! άπελπισιζ'ες, άπ'ό τ'ά συλλοκαρία της βγαλμένο, έγυρε λιγοθυμισμένη σ'ήν άγκαλιά τ'ού κύρ 'Αντώνη που κ'ίνη τ'ήν ώρα βιαστικ'ος έρχότανε, έλα θάλασσα να τ'ά κ'άνη! Δέν ήταν π'ά καρ'ός να δείξη τ'ήν παλληκαριά τ'ου γ'ραφτ'ό του πάντα ήτανε να πηγαίν'η τ'όση φούρια χαμένη! Περιωρίσθηκε να δείξη τ'ό γρόθο του σ'ά κλεισμένα παρ'άθρα και να κουβαλήση σ'ίτι του τ'ή λιγοθυμισμένη, πουξ'ε δ'ψη μελιτζανιά, σαν ν' άνέθηκε τ'ό αίμά της να τ'ήν πνίξη...

Αυτ'ός ήτανε ό τελευταίος καυγ'ας τ'ής 'Αντώναινας. 'Απ'ό τότες δέν άκουσ'ήκανε π'ά φωνές κι' άντ'ρες σ'ό δρόμο, με όλοι ξέρανε π'ός κι' αυτή κι' ό άντρας της άναστατώσανε ύπουργό, δικαστ'ες και μητροπολίτ'η, γυρεύοντας να διαλύσουνε τ'ό γάμο, έπειδή τ'ής άνήλικος ήτανε ό γαμπρός και ξελογιάστηκε σαν άνίδεος. 'Όσο να πάρ'η τ'ό πόδι του ό γέρο μητροπολίτ'ης και ν' άνοίξη τ'ά στραβά τ'ής ή άνάκριση, ό γαμπρός βέβαια κ' ή νόψη δέ διαβίκανε τ'ών άμαρτωλώ τ'ή σωτηρία, για δ'αυτό βρέθηκε άξαφνα π'ός ό άνήλικος κι' άνίδεος γαμπρός... μπορούσε μιá χαρά να ξεφουρίσ'η κι' άλλ' άνήλικο! 'Ετσι, άφ' ού μάλιστα ό ίδιος ξεάχισε τ'ά βούχ'ά του μπ'ρος σ'ό μητροπολίτ'η, π'ός θα σ'κοτώθ'η αν τ'ού πάρουνε τ'ή γυναίκα, άφ'ηκανε ήσυχος τ' άντ'ρόγυνο... να γεννοβολή, κι' άλήθεψε άλλ'η μιá φο-

ρά ή παροιμία—άμ'α θέλ' ή νόψη κι' ό γαμπρός, τ'όφλας ν'άχουμε οι συμπαθέροι!

Τί έγινε, τ'ό λοιπόν, με τ'όν 'Αντώνη και τ'ήν 'Αντώναινα; σ'κοτωθήκανε άπ' τ'ό κακό τους, ή μαρ'αξισαν ή πήγανε άπ'ό άποπληξ'ια; Καλέ δέ βαρέσαι! Τ'όσο δ'ε ζαβοί δέν ήτανε! 'Εβ'ηκα, πάνω κάτω, φτ'άσει τ'ά εζ'ήντα κι' άλλο γ'ό ή 'Αντώναινα δέν μπορούσε βέβαια, να κ'άνη, γιατί μαζί της π'ήρε τ'ή συνταγή ή Σάρα ή μακαρίτισσα. Θέλοντας και μη γυρίσανε π'όλε σ'ήν άγάπη τ'ού π'όπου. 'Ενα χαριτωμένο μωρό, όλόξανθο σαν άγγελοδ'ι και ντυμένο σ'ά κάτασπρα, που, σαν φρούτ'το, τ'ους τ'έστειλε ό γ'ός τους ένα πρωί, ζητώντας τ'ήν εύχή τους. Έλυσε σ'ή στιγμή τ'ά μάγια και όλα μέλι και γάλα νεινήκανε! 'Ο 'Αντώνης καμάρωσε π'ός ό χαριτωμένος έγγονός είχε τ'ονομά τ'ου ή 'Αντώναινα κολακεύτηκε ν' άκούη π'ός τ'ής έμοιάζε! Τ' άποτέλεσμα ήτανε π'ός οι δυό φαμελιές σ'μ'εζανε και κάθε καλός γειτόνας δέξασε τ'ό Θεό, που πάψανε π'ά τ'ά μασκαροαλικία. 'Ο γ'ός τ' 'Αντώνη έκαψε τ'ά χαρτιά του, που τ'όσον κ'αρ'ό τ'ού κάτσανε σ'ό στομάχι, κι' έγινε κάλφας σ'αυό θειού του τ'ό μαρκακούδικο ήτανε πολύ ξυπνός, πολύ ταχτικ'ος σ'ή δουλειά του, και γρήγορα έπαίξε τ'ήν τέχνη σ'ά δάχτυλα. Τ'ώρα έχει μερδικ'ό στο μαγαζ'ι κ' είναι νοικοκύρης σωστός σ'ή φρονιμάδα και σ'ήν τάξη, γιατί έννοιωσε τ'ή γλυκάδα τ'ού ψωμιού, που βγ'αίνει με τ'όν ιδρωτα. 'Ο πατέρας του είδε π'ός δέν ήτανε άνάγκη να κρατ'ή ό γ'ός του κοντυλοφόρο, για να τ'ού βγ'άνη κανείς με τιμ'ή τ'ό καπέλλο, ή, όπως αυτ'ός τ'όλλεγε... τ'ό έπικ'ε φάλιονο ν'ή 'Η 'Αντώναινα νύχτα μέρα μαλλοδέρνεται με τ'όν τριχρονίτικο έγγονό της, με κάθε θηλυκό μωρέλλι άπ' τ'ό σ'ίτι τους ξεγ'ορίστηκε! Κ'άτ'η σ'ά λάχανα και φασά και τ'ό γιαούρτι!